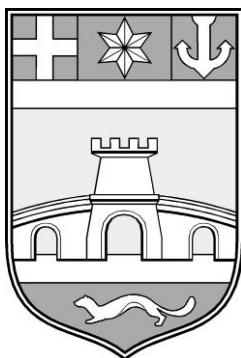

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O PROJEKTU
"MULTISEKTORSKI PRISTUP
OBNOVI OKOLIŠA
NAKON KATASTROFE -
ZAJEDNO SMO JAČI
(TOGETHER WE STAND)"**

*Materijal pripremljen u
Upravnom odjelu za zajedničke poslove
Osječko-baranjske županije*

Osijek, kolovoza 2022.

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 975-02/22-01/1
URBROJ: 2158-02-22-12
Osijek, 30. kolovoza 2022.

Temeljem članka 55a, stavak 2. točka 4. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09., 16/09., 2/13., 4/18., 2/20. i 2/21.), Župan Osječko-baranjske županije donio je 30. kolovoza 2022. godine

ZAKLJUČAK

**o predlaganju Informacije o projektu "Multisektorski pristup
obnovi okoliša nakon katastrofe - ZAJEDNO SMO JAČI
(TOGETHER WE STAND)"**

I.

Župan predlaže Skupštini da razmotri i prihvati Informaciju o projektu "Multisektorski pristup obnovi okoliša nakon katastrofe - ZAJEDNO SMO JAČI (TOGETHER WE STAND)" pripremljenu u Upravnom odjelu za zajedničke poslove Osječko-baranjske županije.

II.

Potrebna objašnjenja na sjednici će davati Nikolina Grabić, v.d. pročelnika Upravnog odjela za zajedničke poslove Osječko-baranjske županije.

Župan
Ivan Anušić

INFORMACIJA O PROJEKTU
"MULTISEKTORSKI PRISTUP OBNOVI OKOLIŠA
NAKON KATASTROFE - ZAJEDNO SMO JAČI
(TOGETHER WE STAND)"

Projekt "Multisektorski pristup obnovi okoliša nakon katastrofe - ZAJEDNO SMO JAČI (TOGETHER WE STAND)" (u daljnjem tekstu: Projekt) bio je financiran iz Interreg IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska - Srbija 2014. - 2020. U programima prekogranične suradnje u pravilu sudjeluju regije koje se nalaze direktno na granici sa zemljom s kojom se surađuje. U Programu prekogranične suradnje Hrvatska - Srbija sa strane Hrvatske sudjelovale su županije na granici sa Srbijom (Osječko-baranjska i Vukovarsko-Srijemska) i županije iz "drugog reda" u odnosu na granicu sa Srbijom za koje je u procesu programiranja utvrđeno da postoje mogućnosti razvoja suradnje (Požeško-slavonska i Brodsko-posavska). Sa strane Srbije sudjelovali su okruzi na samoj granici sa Hrvatskom (Zapadno-bački, Južno-bački i Sremski) i okruzi iz "drugog reda" prema istim kriterijima (Sjeverno-bački i Mačvanski).

Projekti financirani iz programa prekogranične suradnje imaju uvjet sudjelovanja najmanje jednog partnera sa svake strane granice. Aktivnosti hrvatskih partnerskih organizacija financirani su iz sredstava regionalnoga razvoja (Interreg) dok su aktivnosti srpskih partnerskih organizacija financirani iz Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) obzirom da se radi o zemlji koja nije punopravna članica. U financijskom razdoblju 2014. - 2020. Interreg IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska - Srbija financirali su se projekti iz slijedećih područja, odnosno kroz slijedeće prioritetne osi:

1. Unaprjeđenje kvalitete javnih socijalnih i zdravstvenih usluga u programskom području,
2. Zaštita okoliša i biološke raznolikosti, unaprjeđenje sustava za prevenciju rizika te promicanje održive energije i energetske učinkovitosti,
3. Doprinos razvoju turizma i zaštita kulturnog i prirodnog nasljeđa i
4. Jačanje konkurentnosti i razvoj poslovnog okruženja u programskom području.

Projekt je financiran kroz Prioritetnu os 2. Zaštita okoliša i bioraznolikosti, prevencija rizika i promicanje održive energije i energetske efikasnosti. U Projektu je sudjelovalo pet partnera, tri iz Hrvatske i dva iz Srbije:

1. Unikom d.o.o., vodeći partner (Hrvatska),
2. Osječko-baranjska županija (Hrvatska),
3. Udruga za kreativni razvoj "Slap" (Hrvatska),
4. Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo (Srbija) i
5. Regionalna razvojna agencija Bačka (Srbija).

Osnovna ideja Projekta bila je zajednički nastup i sinergija u slučaju katastrofalnih poplava. Projekt je predviđao četiri stupnja djelovanja u slučaju katastrofalne poplave:

1. Prevencija i uzbunjivanje u slučaju nadolazeće poplave,
2. Obrana obale od plimnog vala,
3. Osiguranje povrata uklanjanjem opasnog otpada koji nastaje kao posljedica poplave i
4. Vraćanje okoliša u prvobitno stanje uklanjanjem naplavljenog otpada.

U svrhu stvaranja mogućnosti za zajednički nastup hrvatskih i srpskih službi u slučajevima katastrofalnih poplava te postizanja sinergije kod takvog nastupa, bilo je potrebno prvo upoznati jednu i drugu stranu sa načinom rada i načinom organiziranja aktivnosti upravljanja katastrofama sa svake strane granice. Izrađeni su elaborati o pravnom sustavu i postojećim kapacitetima u slučaju katastrofalnih poplava, po jedan za svaku stranu granice i elaborati o pravnom sustavu i postojećim kapacitetima u slučaju katastrofa koje uključuju opasne tvari, također po jedan za svaku stranu granice. Za hrvatsku stranu elaborate je izradila Osječko-baranjska županija, a za srpsku stranu

Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo. Unikom d.o.o i Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo izradili su elaborate o okolišnim i infrastrukturnim rizicima od strane otpada sa protokolima za rješavanje organskog otpada u slučaju prirodnih katastrofa. Kod obrane od poplave i kod uklanjanja opasnog otpada postoji mogućnost formiranja zajedničkih timova za intervencije. U tu svrhu Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo izradio je Standardne operativne procedure za slučaj poplave, a Standardne operativne procedure za slučaj nesreća koje uključuju opasne tvari izradila je Osječko-baranjska županija. U sva tri slučaja, obrana od poplave, uklanjanje opasnih tvari i obnova okoliša, donesene su i upute, odnosno prijedlozi za unaprjeđenje sustava i unaprjeđenje mogućnosti suradnje.

Projekt je predvidio tri tipa/mogućnosti zajedničkog djelovanja:

1. Zajedničko djelovanje mješovitih hrvatsko-srpskih timova (na primjer kada je potrebno zajedničko djelovanje u borbi protiv katastrofalne poplave na Dunavu ili kada je potrebna zajednička intervencija u slučaju havarije plovila na sredini Dunava na međunarodnom plovnom putu);
2. Koordinacija aktivnosti (na primjer koordiniranje napora kod obrane obale od katastrofalne poplave na hrvatskoj i na srpskoj strani Dunava radi postizanja što većeg sinergijskog učinka) i
3. Ispomoć u ljudstvu i opremi (u slučaju kada havarija pogađa samo jednu stranu granice).

Ovisno o mogućnostima, svaki od prethodno navedena četiri stupnja djelovanja ima na raspolaganju jedan ili više tipova zajedničkog djelovanja.

Prevenција i uzbunjivanje u slučaju nadolazeće poplave

U ovom dijelu Projekta definirani su postupci i izrađeni materijali za informiranje lokalne uprave, stanovništva i svih zainteresiranih o načinima osobne zaštite i zaštite imovine od katastrofalnih događaja te načinima i mogućnostima volonterskog uključivanja. Provedena je informativna kampanja na hrvatskoj (Udruga za kreativni razvoj "Slap") i na srpskoj strani (Regionalna razvojna agencija Bačka).

Ovdje je važna koordinacija aktivnosti kako ne bi došlo do mogućih proturječnih informacija što bi znatno umanjilo efikasnost aktivnosti prevencije.

Obrana obale od plimnog vala

Pored samih aktivnosti obrane od poplave, ova faza obuhvaća i djelovanje u slučaju pojedinačnih događaja kao što je havarija broda te spašavanja osoba iz zahvaćenog područja. Ovdje predviđamo mogućnost korištenja sva tri tipa suradnje.

Najzahtjevniji oblik suradnje je djelovanje zajedničkih timova. U tu svrhu su izrađene Standardne operativne procedure za slučaj poplave (Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo) koje definiraju način zajedničkog djelovanja, sustav zapovijedanja i odgovornosti i slično. U svrhu uvježbavanja koordiniranog djelovanja organizirana je i velika zajednička vježba Dunav 2021. (Osječko-baranjska županija). U vježbi je simulirana obrana od poplave postavljanjem mobilnih brana i korištenjem automatiziranih punilica vreća s pijeskom (brane i punilice su nabavljene kroz Projekt), gašenje simuliranog požara na brodu uz pomoć mješovitih timova, sprječavanje širenja zagađenja na vodi, spašavanje unesrećenih s plovila i iz vode kao i potraga za nestalima u obližnjoj šumi. Također je simulirana potraga za utopljenicima uz pomoć ronilačke službe (Društvo za podvodne aktivnosti Osijek). U vježbi je sudjelovao i medicinski tim za hitno djelovanje (Zavod za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije) koji je obrađivao unesrećene, Crveni križ koji je postavio infrastrukturu za upravljanje katastrofom i brigu o povrijeđenima, policija

(MUP Policijska postaja Beli Manastir) koja je osiguravala mjesto događaja, radio amateri (Radio klub Osijek) koji su uspostavili linije komunikacije i druge službe (Županijski vatrogasno operativni centar Osječko-baranjske županije, Županijski Centar 112 Ravnateljstva Civilne zaštite, Stožer Civilne zaštite Osječko-baranjske županije). Na kraju je uz pomoć specijalizirane opreme (Unikom d.o.o.) uklonjen otpad s poplavom pogođenog područja (oprema nabavljena kroz Projekt).

Koordinacija napora u slučaju obrane od plimnog vala na obje strane Dunava, u Hrvatskoj i Srbiji, nužna je kod ovakvih ugroza radi maksimiziranja učinka aktivnosti obrane i postizanja sinergijskog efekta. Ovdje je važno uspostaviti otvorenu liniju komunikacije između dva stožera za obranu.

Razmatrana je mogućnost slanja ispomoći u ljudstvu (zajednički timovi uvježbavani kroz vježbu Dunav 2021.) i opremi (problematika prijelaza državne granice sa specijaliziranom opremom). Kod prijelaza opreme iz Srbije u Hrvatsku za potrebe vježbe uočene su "slabe točke" i mogućnosti za unaprjeđenje djelovanja.

Osiguranje povrata uklanjanjem opasnog otpada koji nastaje kao posljedica poplave

Ova faza predviđa mogućnost zajedničkog djelovanja mješovitih timova i mogućnost ispomoći u ljudstvu i opremi. Izrađene su Standardne operativne procedure za slučaj nesreća koje uključuju opasne tvari (Osječko-baranjska županija), a u Našicama je postavljen poligon (Osječko-baranjska županija) za obuku vatrogasaca koji djeluju sa dišnom opremom (poligon je nabavljen kroz Projekt). Radi se o jedinstvenom trening centru, najmodernijem u Hrvatskoj i susjednim zemljama, koji je već primio više od 500 polaznika iz sjevernog dijela Hrvatske, Srbije i iz Bosne i Hercegovine. Završavanje obuke je sada obavezno za profesionalne vatrogasne postrojbe u Osječko-baranjskoj županiji.

Za potrebe uvježbavanja zajedničkog djelovanja organizirana je i vježba (Osječko-baranjska županija) na samom poligonu u kojoj su sudjelovali profesionalni i dobrovoljni vatrogasci s obje strane granice.

Najvažniji dio ispomoći u opremi je upravo ovaj poligon koji je na raspolaganju profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama u Hrvatskoj, Srbiji i šire.

Vraćanje okoliša u prvobitno stanje uklanjanjem naplavljenog otpada

Kroz Projekt je predviđena suradnja kroz ispomoć u ljudstvu i osobito opremi. Nabavljena je vrijedna specijalizirana oprema (Unikom d.o.o.). Cijena ove opreme je visoka, a potrebe uslijed učestalih katastrofalnih događaja uzrokovanih klimatskim promjenama rastu. Stoga je važno imati uspostavljenu suradnju kako bi se smanjio financijski pritisak za nabavljanje opreme, a da to smanjenje ne utječe na zaštitu okoliša.

Zaključno

Projekt je započeo s provedbom 1. listopada 2019., a završen je 30. lipnja 2022. godine (33 mjeseca).

Kroz Projekt, Osječko-baranjska županija obvezala se za niz aktivnosti.

Početna konferencija organizirana je u prosincu 2019. godine.

Izrađeni su elaborati koji prikazuju sustav obrane od poplave i sustav djelovanja u slučaju katastrofa koje uključuju opasne tvari.

Na osnovu spomenutih elaborata izrađene su standardne operativne procedure za zajedničko postupanje u slučajevima katastrofalnih poplava i zajedničko djelovanje u slučaju katastrofa koje uključuju opasne tvari.

Izrađene su smjernice za unaprjeđenje sustava na osnovu spomenutih elaborata i iskustava sa organiziranih zajedničkih vježbi.

Nabavljena je oprema za obuku profesionalaca koji koriste dišne aparate, poligon za obuku se nalazi u prostorijama Dobrovoljnog vatrogasnog društva Našice. Poligon za obuku je već obavezan za profesionalne vatrogasne postrojbe u Osječko-baranjskoj županiji. Poligon su za potrebe obuke koristile vatrogasne postrojbe iz drugih dijelova Hrvatske, Srbije i iz Bosne i Hercegovine. Poligon je predstavljen na 10. stručnom skupu Hrvatske vatrogasne zajednice i u Vatrogasnom vjesniku te predstavlja najmoderniji sustav za obuku korisnika dišnih aparata u Hrvatskoj i šire.

Organizirana je već spomenuta zajednička vježba Dunav 2021. sa 62 direktna sudionika i 12 interventnih vozila u kojoj su sudjelovale brojne organizacije iz Hrvatske i Srbije kao i zajednička vježba na poligonu za obuku korisnika dišnih aparata.

Slijedom navedenoga, Skupštini Osječko-baranjske županije predlaže se donošenje Zaključka koji glasi:

KLASA:
URBROJ:
Osijek,

Temeljem članka 30. točka 13. i 24. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09., 16/09., 2/13., 4/18., 2/20. i 2/21.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na _____ sjednici _____ 2022. godine

Z A K L J U Č A K

o prihvaćanju Informacije o projektu "Multisektorski pristup obnovi okoliša nakon katastrofe - ZAJEDNO SMO JAČI (TOGETHER WE STAND)"

I.

Skupština prihvaća Informaciju o projektu "Multisektorski pristup obnovi okoliša nakon katastrofe - ZAJEDNO SMO JAČI (TOGETHER WE STAND)" te odobrava poduzete radnje Osječko-baranjske županije u okviru provedbe projekta.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Predsjednica
Ivana Bagarić